

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI,
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE, ȘI
PENSANELOR VĂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea CentruUNCARSR
"Unirea Românilor în Casa lor de A..."
Asociația de Servicii Sociale

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: 6. "Promovarea incluziunii sociale"

Domeniul major de intervenție: 6.1. „Dezvoltarea economiei sociale”

Titlul proiectului: ICAR Incluziune prin microcredit și Ajutor Reciproc – strategie sustenabilă a economiei sociale pentru ocupare și creare de întreprinderi sociale

Cod Contract: POSDRU/173/6.1/S/148102

ACCESUL LA SERVICII FINANCIARE

În rândul celor interesați de serviciile caselor de ajutor reciproc din România

Raport de cercetare

Opincaru Irina Sînziana (IES - FDSC)

I. Notă metodologică

În scopul identificării nevoilor potențialilor membri CAR, inclusiv a celor din rândul grupurilor defavorizate – non-salariați, persoane cu datorii la întreținere etc. personalul Caselor de Ajutor Reciproc participante în proiectul ICAR au aplicat fiecare în medie 100 de chestionare în perioada Iulie – August 2015 în cele 26 de localități în care au înființat case de ajutor reciproc sau puncte de lucru ale caselor de ajutor reciproc deja înființate. O listă completă a acestora poate fi consultată în Anexa 1 a prezentului raport.

S-a folosit un chestionar proiectat de echipa de cercetare IES-FDSC, chestionar care a vizat cunoștințele potențialilor membri despre CAR în general și SESCARul respectiv, imaginea sa, utilizarea altor servicii financiare, loialitatea față de furnizorul lor actual de servicii financiare, obiceiurile și problemele financiare, gradul de îndatorare. Cea mai extinsă secțiune a chestionarului aplicat a vizat situația financiară și capacitatea respondenților de a-și asigura resursele de trai minime, atât în mod curent, dar și în situații urgente, neprevăzute.

Proiectarea chestionarului aplicat a avut la bază o serie de întrebări folosite în cadrul anchetei Global Findex a Băncii Mondiale¹ (<http://www.worldbank.org/en/programs/globalindex>), care generează cea mai extinsă bază de date cu privire la incluziunea financiară și furnizează date de profunzime despre economisire, împrumut, îndatorare, plăți și gestionarea riscurilor. Întrebările preluate din ancheta Global Findex sunt în principal cele din secțiunea privind situația financiară și obiceiurile de economisire și împrumut, după cum urmează:

- B3. Imaginați-vă că aveți o urgență pentru care trebuie să plătiți 1.500 lei. Cât de posibil este să aveți disponibili 1.500 lei luna viitoare?
- B4. Care este principala sursă pe care ați folosi-o ca să aveți disponibili 1500 lei luna viitoare?
- B5. În ultimele 12 luni, dumneavoastră personal ați economisit sau pus de-o parte orice sumă de bani pentru oricare din următoarele motive?
- B6. În ultimele 12 luni, dumneavoastră personal ați economisit sau pus de-o parte orice sumă de bani prin...
- B7. În prezent, aveți un împrumut (credit) personal sau împreună cu altcineva, de orice valoare pentru oricare dintre următoarele motive?
- B8. În prezent, dumneavoastră personal sau împreună cu altcineva aveți un împrumut (credit) personal de orice valoare, din următoarele surse:
- B11. Care sunt motivele pentru care NU aveți un cont / nu folosiți serviciile unei banci sau ale altei instituții financiare.

¹ Asli Demircug-Kunt, Leora Klapper, Dorothe Singer, and Peter Van Oudheusden, "The Global Findex Database 2014: Measuring Financial Inclusion around the World". Policy Research Working Paper 7255

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Forma completă a chestionarului aplicat este anexată la acest raport.

SESCAR-urile au aplicat 2601 chestionare potențialilor membri SESCAR, persoane selectate aleator. Chestionarul s-a adresat oricărei persoane interesate de serviciile CAR – femei și bărbați cu vârsta de peste 18 ani care nu sunt încă membri în CAR care dezvoltă sau înființează SESCAR. De asemenea, minim 30% dintre respondenți au fost persoane din grupul țintă al proiectului (persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități, părinți din familii cu peste 2 copii, părinți singuri - familie monoparentală, femei în situații de risc și persoane care au părăsit timpuriu școala).

Prelucrarea și analiza datelor s-a realizat de către cercetătorul sociolog al Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile.

II. Persoane intervievate

Cele 26 de localități în care a fost derulată ancheta ale cărei rezultate sunt prezentate în acest raport, au fost atât localități rurale, cât și urbane, sau zone limitrofe ale acestora. Astfel, 47.7% dintre respondenți domiciliază în mediul urban, iar 52.3% în mediul rural. Doar 65.7% dintre respondenți au acces la internet.

Casele de ajutor reciproc vizează ca membri persoane care au un venituri din salarii sau asimilate acestora, astfel că 80.3% dintre persoanele intervievate au vârsta cuprinsă între 26 și 65 de ani. Doar 0.3% dintre respondenți au sub 18 ani, 10.4% au vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani, iar 9% dintre respondenți au vârsta de peste 65 de ani.

În ceea ce privește nivelul de educație al respondenților, 29.8% dintre aceștia sunt absolvenți de liceu, iar 31% sunt absolvenți de studii postliceale sau superioare. Doar 6% dintre respondenți au finalizat doar treapta I de liceu, 13.2% au absolvit doar cursurile gimnaziale, iar 6.9% dintre fiind fără școală absolvită sau au doar școala primară.

Se poate constata că nivelul de educație al celor interesați de serviciile CAR este peste media națională, conform statisticilor publicate în urma Recensământului din anul 2011.

POPULAȚIA STABILĂ DE 10 ANI SI PESTE TOTAL	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
	Superior		Post-liceal si de maistri	Secundar				Primar	Fara scoala absolvita	
	Total ¹	din care: Universitar de licenta		Total	Superior		Inferior (gimnazial)		Total	din care: Persoane analfabete ²
		Liceal	Profesional si de ucenici		Persoane analfabete ²					
total peste 10 ani	14,4	12,6	3,2	65,3	24,4	13,9	27,0	14,2	3,0	0,1
20 ani si peste	16,4	14,3	3,6	67,4	26,8	15,6	25,0	10,6	2,0	1,4
urban total	22,4	19,5	4,6	62,6	30,3	13,2	19,0	8,5	1,9	0,7
urban 20 ani si peste	25,1	21,8	5,1	63,8	32,8	14,7	16,4	5,0	1,0	0,7
rural total	4,7	4,3	1,5	68,5	17,2	14,7	36,6	20,9	4,3	2,1
rural 20 ani si peste	5,5	5,0	1,8	71,9	19,3	16,8	35,8	17,5	3,3	2,4

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor 2011 Institutul Național de Statistică- prelucrare FDSC

Persoanele interesate de serviciile caselor de ajutor reciproc sunt în procent de peste 50% salariați și într-o mai mică măsură pensionari (19.1%), șomeri (1%) și persoane fără ocupație sau în căutarea unui loc de muncă (15.2%), iar 1.7% elevi/studenți. Se constată un număr semnificativ de respondenți care au venituri din alte surse decât cele de natură salarială sau pensii, și anume 4.3% dintre respondenți sunt lucrători pe cont propriu, 2.5% patroni/angajatori, și doar 0.2% membri ai unei societăți agricole/cooperative.

Principalele surse de venit ale respondenților sunt salariile (56.6%) și într-o măsură mai mică pensiile (19.8%). 8% dintre respondenți obțin venituri din activități economice independente, 4.2% din ajutoare sociale și 3% au ca sursă principală de venit transferuri de la membri ai familiei sau de la persoane din afara gospodăriei.

12.8% dintre persoanele intervievate au declarat că nu au niciun venit. 48.1% dintre respondenți au venit lunar cuprins între 750 și 1700 de lei și 21.9% au un venit mai mic de 750 de lei. 10.5% dintre respondenți au un venit cuprins între 1701 și 2500 de lei și doar 6.8% dintre aceștia au un venit lunar de peste 2500 de lei.

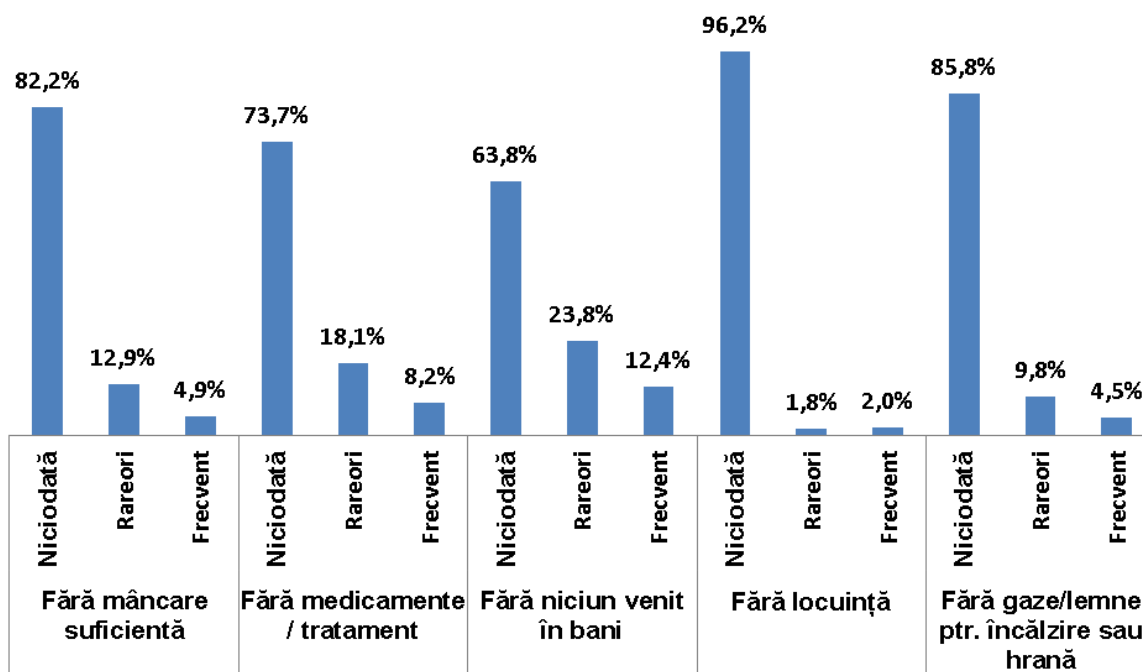
42.6% dintre respondenții chestionarului fac parte dintr-unul din grupurile vulnerabile vizate de proiectul ICAR: 7.2% persoane de etnie romă, 3.8% persoane cu dizabilități, 10.8% familii cu peste 2 copii, 9% familii monoparentale, 6.3% femei în situații de risc și 5.5% persoane care au părăsit timpuriu școala. În secțiunile care urmează, informațiile cu privire la aceste persoane nu vor fi prezentate defalcat, pe categorii.

III. Situația financiară și obiceiuri de economisire și împrumut

IIIa. Situația financiară

Un procent relativ scăzut din totalitatea respondenților au declarat că în ultimele 12 luni s-au aflat frecvent în situația de a rămâne fără mâncare suficientă (4.9%), fără medicamentele sau tratamentul medical ce le era necesar (8.2%), fără un venit în bani (12.4%), sau fără lemne/gaze pentru încălzire sau pregătirea hranei (4.5%), și într-o mai mică măsură fără locuință (2%), peste 80% dintre aceștia fiind respondenți din grupurile vulnerabile intervievate.

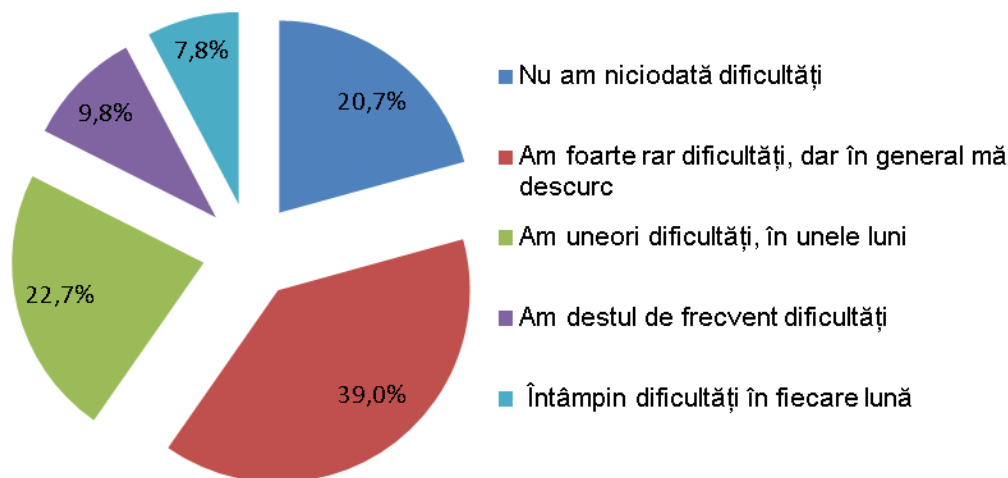
În ultimele 12 luni, ați trecut prin situația de a rămâne fără...

Peste 60% dintre respondenți nu s-au aflat niciodată în ultimele 12 luni în situațiile prezentate mai sus, iar procente relativ scăzute dintre aceștia au trecut rareori prin acest gen de situații. În cazul respondenților din mediul rural se observă o creștere a frecvenței situațiilor în care aceștia rămân fără medicamente sau tratament medical (10.6%) sau fără un venit în bani (15.2%).

În ceea ce privește capacitatea respondenților de a acoperi toate cheltuielile gospodăriei, aceștia declară în procent majoritar (59.7%) că nu au dificultăți în general, 22.7% având însă uneori dificultăți, în unele luni. Totalul persoanelor care afirmă că au dificultăți financiare lunar este de 7.8% (în majoritate persoane din grupurile vulnerabile).

Într-o lună obișnuită, cât este dificil pentru dumneavoastră să acoperiți toate cheltuielile și să plătiți toate facturile?

14.3% dintre respondenții din grupurile vulnerabile și 10% dintre respondenții din mediul rural declară că întâmpină lunar dificultăți în a acoperi toate cheltuielile gospodăriei, dar majoritatea acestora (44.4%, respectiv 55.6%) declară că nu astfel de probleme. Doar 5.7% dintre respondenții din mediul urban declară că au dificultăți în acoperirea cheltuielilor în fiecare lună.

Situația restanțelor înregistrate de către respondenți este una destul de bună, doar procente relativ mici dintre aceștia declară că au restanțe la rambursarea unui credit sau la plata utilităților. Astfel, 2.8% dintre respondenți au restanțe de 1-3 luni la rambursarea unui credit și doar 0.6% au restanțe de peste 6 luni. Procentele de restanțieri la plata utilităților sunt puțin mai mari, **7.7% dintre respondenți având restanțe de 1-3 luni**, 1.7% de 3-6 luni și doar 0.9% de peste 6 luni.

Respondenții din mediul rural înregistrează procente sensibil mai mari în ceea ce privește restanțele la plata utilităților, astfel că 10.7% au restanțe de 1-3 luni și 2.6% de 3-6 luni. Aceeași creștere se observă și în cazul respondenților din grupurile vulnerabile, care înregistrează în procent de 13.2% restanțe de 1-3 luni la plata utilităților, 3.6% restanțe de 3-6 luni și 2% restanțe de peste 6 luni.

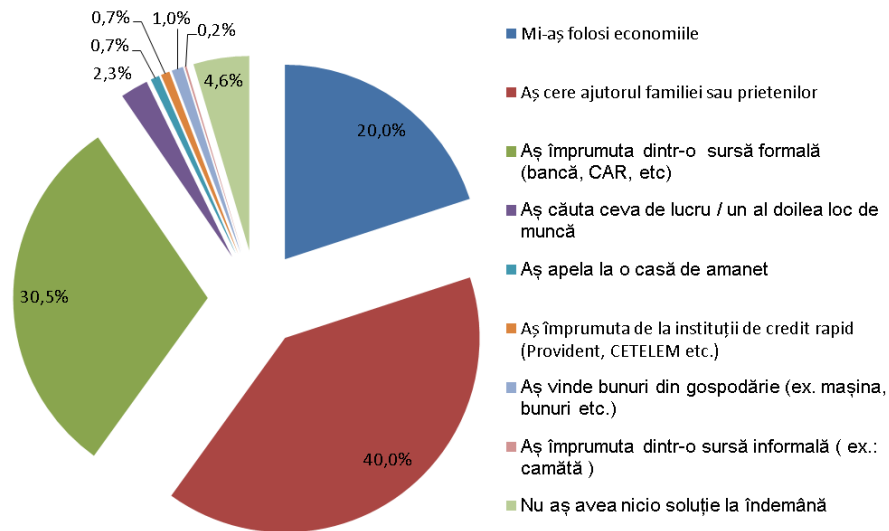
Apariția unei urgențe, a unei situații în care respondenții ar trebui să aibă disponibili 1500 de lei, **nu îi pune în dificultate pe 54.2% dintre aceștia**. Procentul este puțin sub media națională la Global Findex 2014, de 57,4%² ceea ce ne arată că în rândul celor interesați de CAR nivelul de disponibil financiar este puțin mai redus decât cel general, **ponderea celor care declară ca ar fi puțin posibil sau imposibil să obțină rapid această sumă de bani fiind totuși mare, de 45.8%**.

Pentru respondenții din mediul rural procentele sunt relativ similare, observându-se o creștere de aproximativ 3% a celor care ar întâmpina dificultăți în obținerea a 1500 de lei (48.7%), însă cu mult peste media europeană de 27.8%, conform Global Findex 2014. Respondenții din grupurile vulnerabile declară în procent majoritar (61.6%) că ar fi puțin posibil sau imposibil să obțină de urgență suma de 1500 de lei.

Principalele surse din care respondenții ar obține 1500 de lei sunt: din partea familiei sau prietenilor (40%, mult peste media europeană de 20.4%, conform Global Findex 2014), prin împrumut dintr-o sursă formală (30.5%), sau din economii (20%, mult sub media europeană de 53.3%, conform Global Findex 2014). **4.6% dintre respondenți declară că nu ar avea nicio soluție la îndemână**.

² Aceasta este însă mult sub media europeană de 70%, conform Global Findex 2014

Care este principala sursă pe care ați folosi-o ca să aveți disponibili 1500 lei luna viitoare?

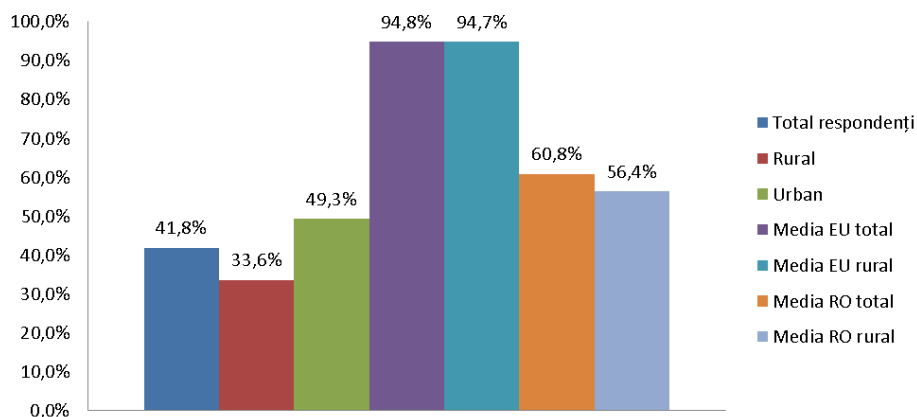
Respondenții din mediul rural declară în procent de 5.1% ca nu ar avea nicio soluție la îndemână pentru a obține urgent suma de 1500 de lei, și 18.2% dintre aceștia declară că ar apela la economii pentru această situație. Persoanele din grupurile vulnerabile și-ar folosi economiile doar în procent de 12.6%, iar 8.1% dintre acestea nu ar avea nicio soluție la îndemână.

IIIb. Accesul la servicii financiare

Serviciile financiare sunt utilizate de către respondenți într-un procent scăzut. **31.8% dintre persoanele intervievate nu utilizează niciun serviciu al unei instituții financiare bancare sau nonbancare** - mult sub media europeană. La nivelul UE 94.8% dintre persoanele din mediul urban au cont la o instituție financiară, media națională fiind de 60.8%. **5.5% dintre respondenți utilizează exclusiv servicii ale CAR.** Procentul celor care nu utilizează niciun serviciu financiar menționat este sensibil mai mare în mediul rural (40.29%) și relativ mai mic în mediul urban (24%). 45.6% dintre persoanele din grupurile vulnerabile nu utilizează niciun serviciu al unei instituții financiare bancare sau nonbancare.

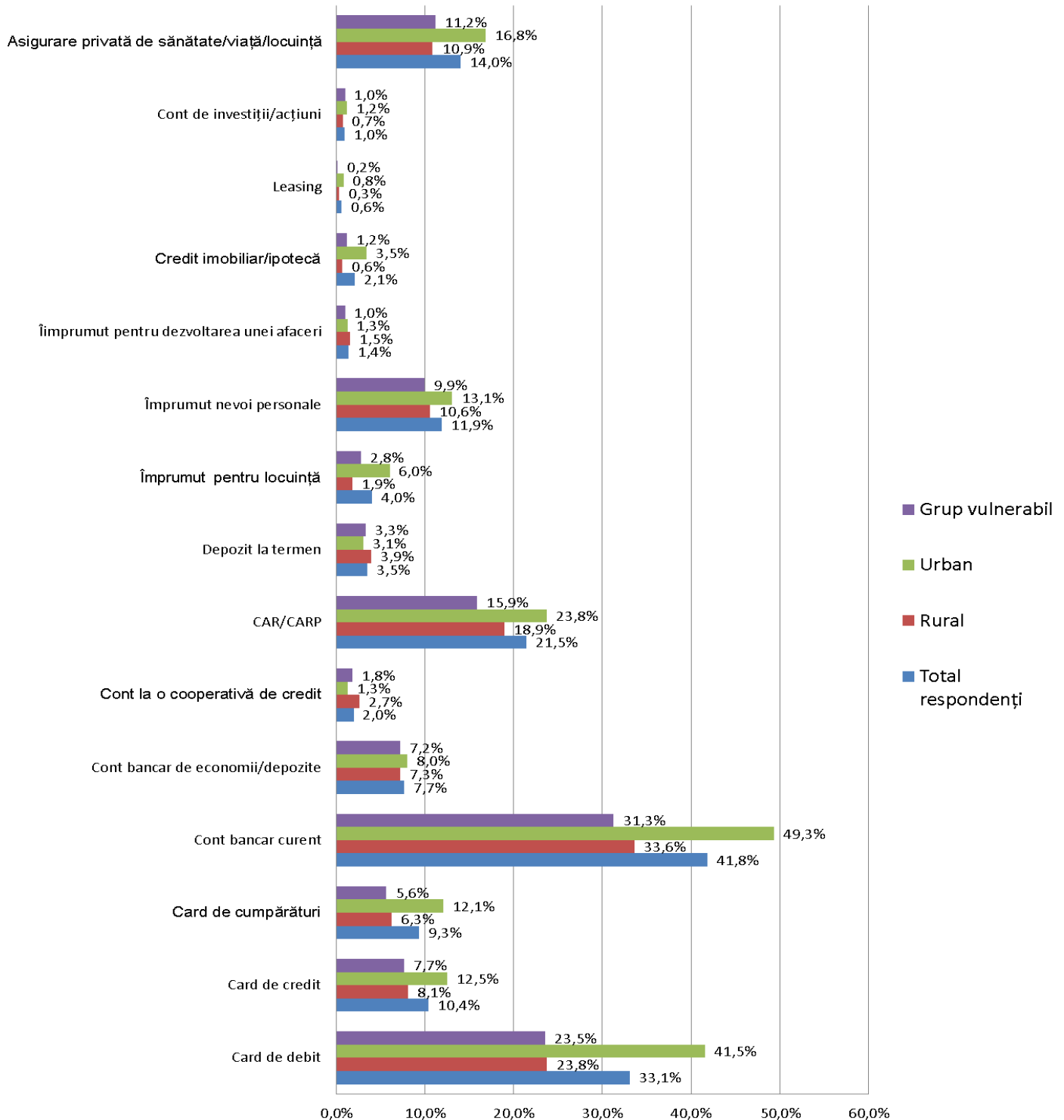
Astfel, **41.8% dintre aceștia declară că au un cont bancar curent**, conform Global Findex 2014. Deținerea unui cont bancar curent înregistrează cote scăzute și în rândul persoanelor interesate de serviciile CAR din mediul rural (33.6%), păstrându-se o diferență notabilă față de media națională (56.4%) și cea europeană (94.7%) conform Global Findex 2014. Persoanele din grupurile vulnerabile intervievate dețin un cont curent în procent de 31.3%. Aceste rezultat arată rolul important al CAR în a oferi servicii financiare persoanelor nebanccate.

Deținerea unui cont bancar curent

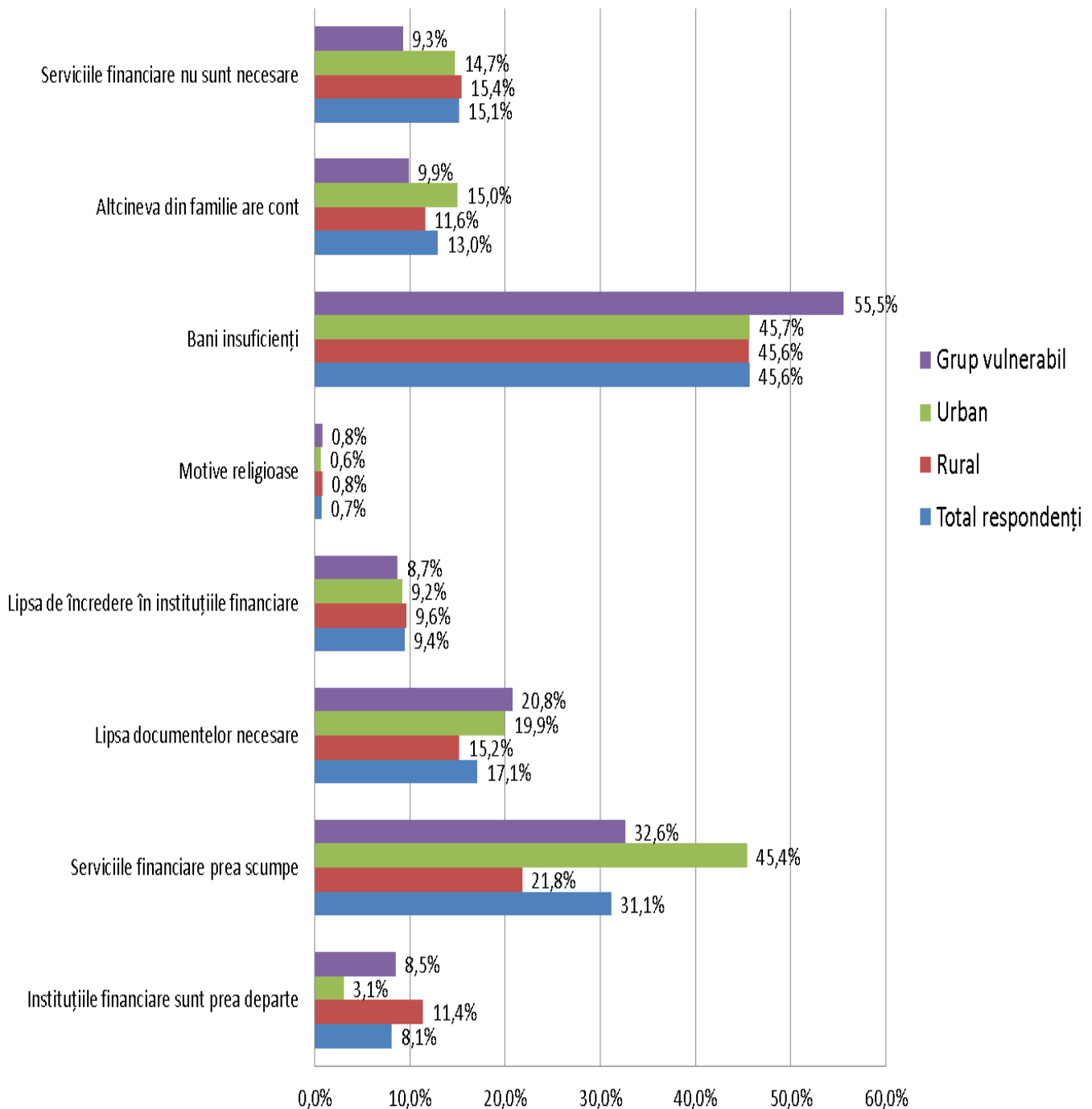
Cardurile de debit sunt utilizate în procent relativ apropiat (33.1%) de către respondenți. Alte servicii utilizate de către respondenți sunt: asigurări private de sănătate/viață/locuință (14%), împrumuturi de nevoi personale (11.9%), cardurile de credit (10.4%) și cardurile de cumpărături (9.3%). 21.5% dintre respondenți declară că utilizează serviciile caselor de ajutor reciproc. Variația acestor procente în funcție de mediul de rezidență și apartenența la un grup vulnerabil se regăsește în graficul de mai jos.

Utilizarea serviciilor financiare

Motivele neutilizării serviciilor financiare sunt în principal insuficiența resurselor financiare (45.6%) și costurile ridicate ale acestor servicii (31.1%). În procentaj mai mic, respondenții oferă și motivația lipsei documentelor necesare (17.1%), faptul că aceste servicii nu le sunt necesare (15.1%) și faptul ca folosesc contul altcuiva din familie (13%). **9.4% dintre respondenți declară că nu folosesc astfel de servicii pentru că nu au încredere în instituțiile financiare.** Variațiile acestor procente, în funcție de mediul de rezidență și apartenența la un grup vulnerabil se poate studia în graficul de mai jos.

Motivații ale neutilizării serviciilor financiare

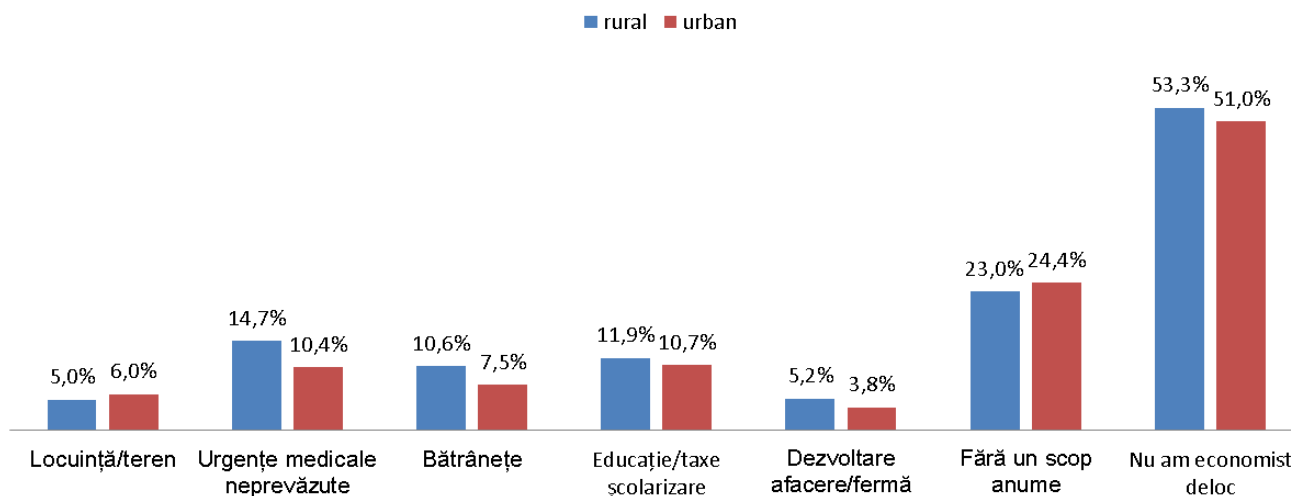

IIIc. Obiceiuri de economisire

Economisirea este o practică relativ frecventă în rândul respondenților, un procent de 47.9% dintre aceștia declară că în ultimele 12 luni au economisit anumite sume de bani. Procentul înregistrat în prezenta anchetă este mult peste media națională de 36,5% conform Global Findex 2014, ceea ce ne arată că persoanele interesate de CAR au un apetit mai mare de economisire. Motivele pentru care economisesc sunt diverse: achiziționarea unei locuințe sau unui teren (5.5%), urgențe medicale neprevăzute (12.5%), pentru bătrânețe (9%), pentru educație sau taxe de școlarizare (11.3%) și pentru dezvoltarea unei afaceri (4.5%). 23.7% dintre respondenți au economisit fără un scop anume. **52.1% dintre respondenți declară că nu au economisit deloc în ultimele 12 luni.** Diferențele față de zona Euro privind economisirea sunt de asemenea notabile în ceea ce privește procentele persoanelor care economisesc pentru educație sau taxe de școlarizare (19.8%) și pentru bătrânețe (35.1%).

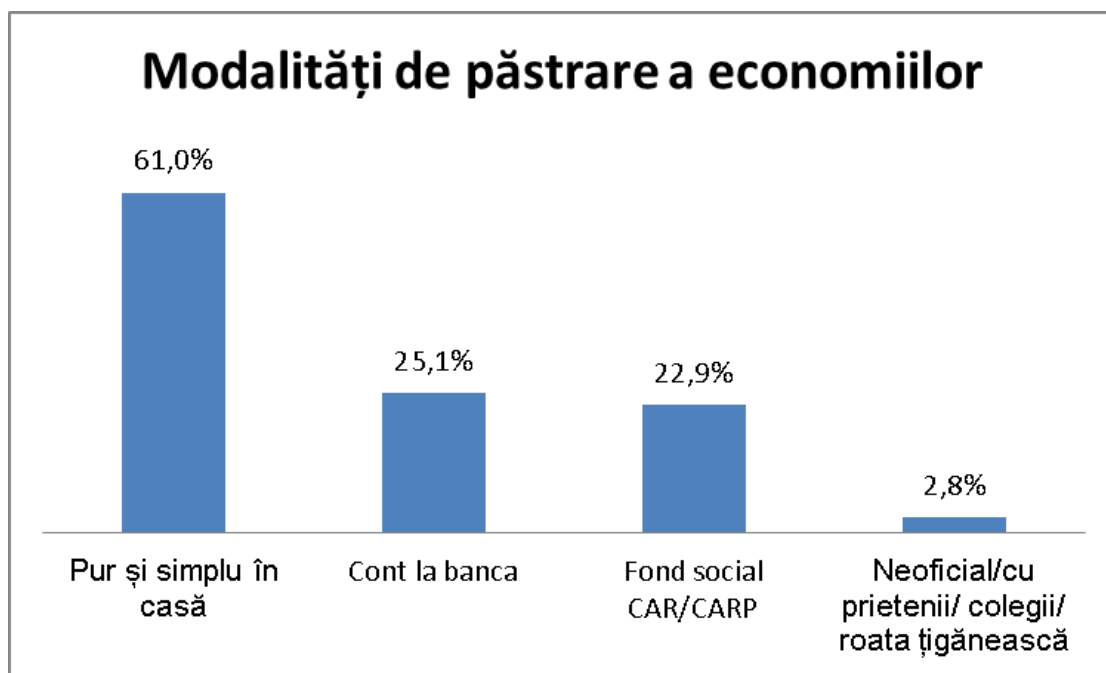
Respondenții din mediul rural economisesc într-un procent asemănător (46.7%), și în special pentru urgențe medicale neprevăzute (14.7%), pentru educație sau taxe de școlarizare (11.9%), pentru bătrânețe (10.6%) sau fără un scop anume (23%), fără a fi înregistrate diferențe majore față de respondenții din mediul urban. Diferențele față de zona Euro se păstrează destul de mari și în acest caz, în mediul rural înregistrându-se un procent general de economisire de 67.8%, **diferența cea mai mare fiind în cazul economiilor pentru bătrânețe, 35.1% în zona euro față de 10.6% în acheta prezentată.**

În ultimele 12 luni, dumneavoastră personal ați economisit sau pus de-o parte orice sumă de bani pentru oricare din următoarele motive?

Persoanele din grupurile vulnerabile interviuate au o rată mult mai scăzută a economisirii în general, de 37.2%. Specific, aceștia declară în cel mai mare procent că economisesc fără un scop anume (17.9%), urmat de economisirea pentru urgențe medicale neprevăzute (11.7%) și pentru educație sau taxe de școlarizare (10.8%).

Pentru economiile pe care le au, respondenții preferă într-un procent foarte ridicat (61%) păstrarea acestora în propria locuință, instituțiile formale bancare fiind o opțiune 25% dintre respondenți, sub media europeană de 47.6% conform Global Findex 2014. 22.9% dintre respondenți declară că își păstrează economiile prin participarea la fondul social al unei case de ajutor reciproc, și doar 2.8% folosesc metode neoficiale de economisire.

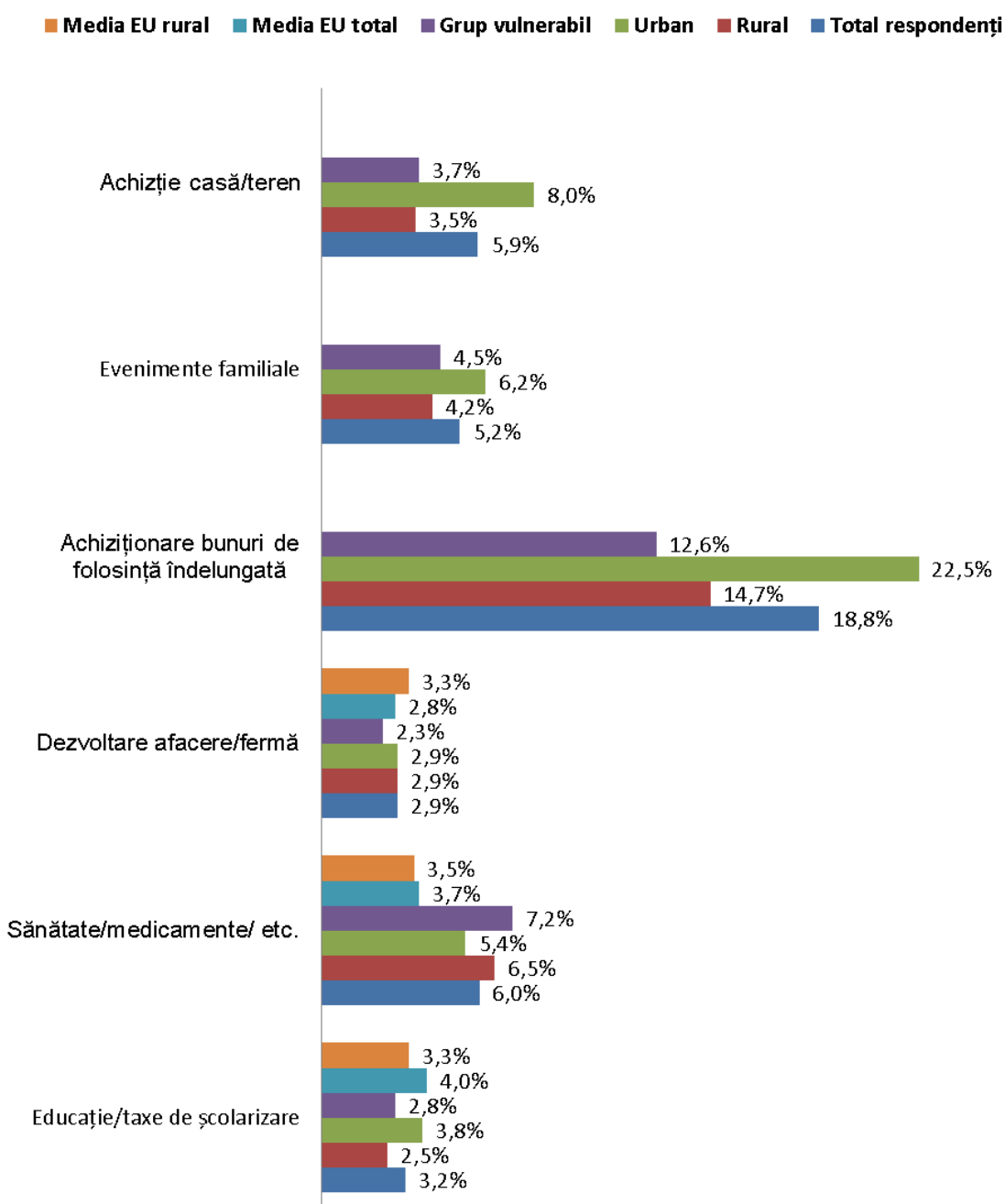
Respondenții din mediul rural optează în majoritate tot pentru păstrarea economiilor acasă (69.6%), dar declară într-un procent relativ mai mare utilizarea fondurilor sociale CAR/CARP, față de conturile bancare (21.9%, vs. 20.7%). Din nou, se înregistrează o diferență notabilă față de zona euro în privința utilizării instituțiilor bancare pentru economisire, 20.7% în acheta prezentă, față de 47.4% media europeană conform Global Findex 2014.

III d. Obiceiuri de împrumut

În ceea ce privește împrumuturile, **36.6% dintre respondenți declară că au în acest moment un împrumut**, personal sau împreună cu altcineva. Procentul înregistrat este sub media națională din Global Findex 2014, ceea ce arată că sunt interesați de CAR cei care nu au apelat deocamdată la un împrumut sau care sunt într-o proporție mai mare nebancați – rata persoanelor care au apelat la un împrumut fiind mult mai mare la nivel național conform Global Findex - de 45,7%. Procentul înregistrat este relativ apropiat de media europeană de 35.4%, conform Global Findex 2014. Respondenții din mediul rural declară în procent de 30.5% că au în acest moment un împrumut, mai puțini decât media europeană de 35.9%. Respondenții din grupurile vulnerabile declară că au un împrumut în procent de 28.9%.

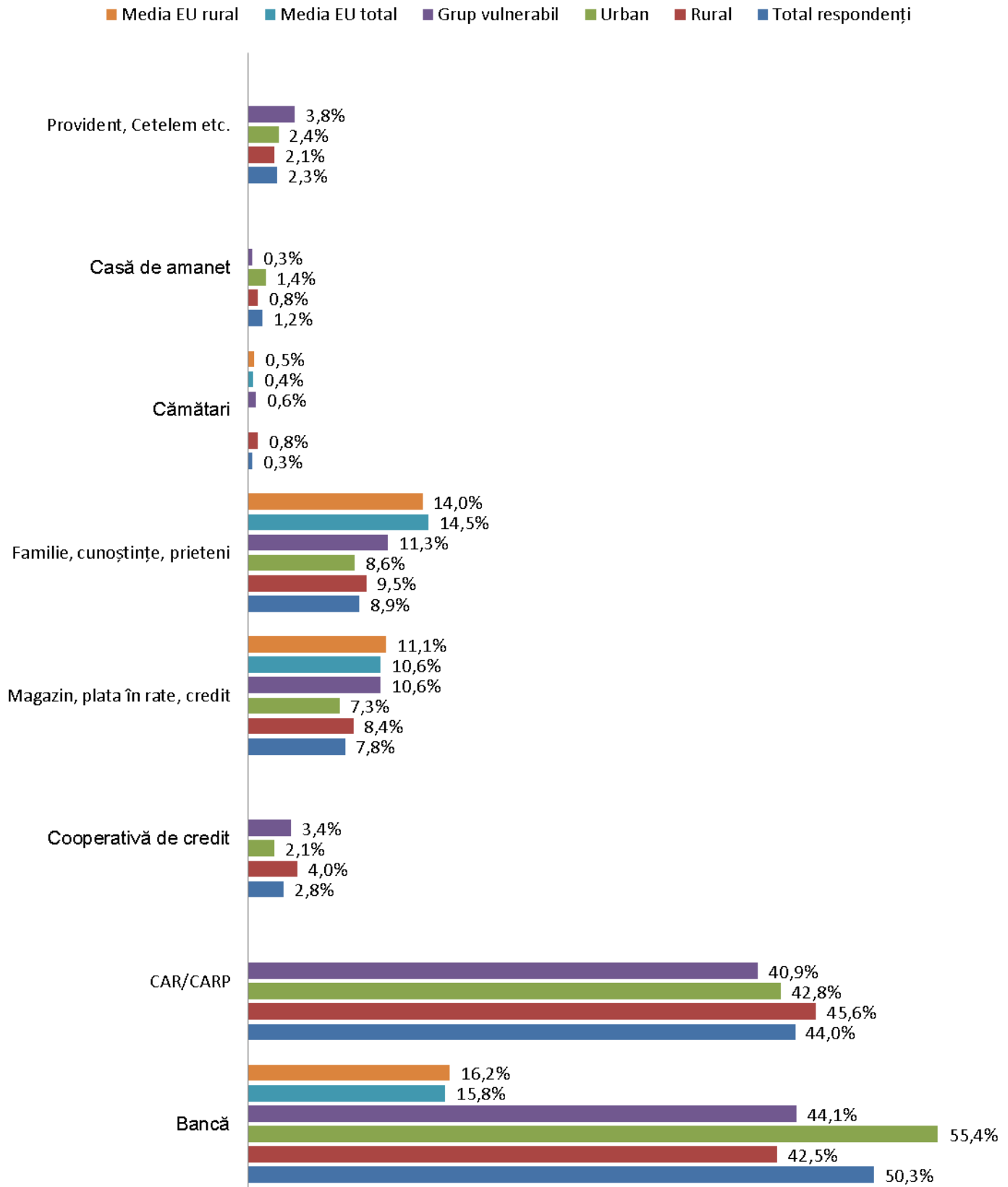
Împrumuturile pentru achiziționarea de bunuri de folosință îndelungată prezintă cele mai mari procente în rândul persoanelor interesate de serviciile caselor de ajutor reciproc. Astfel, 18.8% dintre respondenți, respectiv 14.7% persoane din mediul rural, 22.5% persoane din mediul urban și 12.6% persoane din grupurile vulnerabile au în acest moment un astfel de împrumut. În graficul de mai jos se poate observa că celelalte motivații prezintă procente cu mult mai mici.

În prezent, aveți un împrumut (credit) personal sau împreună cu altcineva, de orice valoare pentru oricare dintre următoarele motive?

Sursele preferate pentru împrumut sunt în principal băncile, cu un procent de 50.3%, urmate îndeaproape de casele de ajutor reciproc (44%). **Doar 2.3% dintre respondenți declară că preferă să apeleze la IFN-uri de tip Provident sau Cetelem.** Respondenții din mediul rural preferă într-o mai mare măsură împrumuturile de la casele de ajutor reciproc, în detrimentul celor de la bănci (45.6% vs. 42.5%). În graficul de mai jos se regăsește preferința respondenților pentru diferite surse posibile de împrumut.

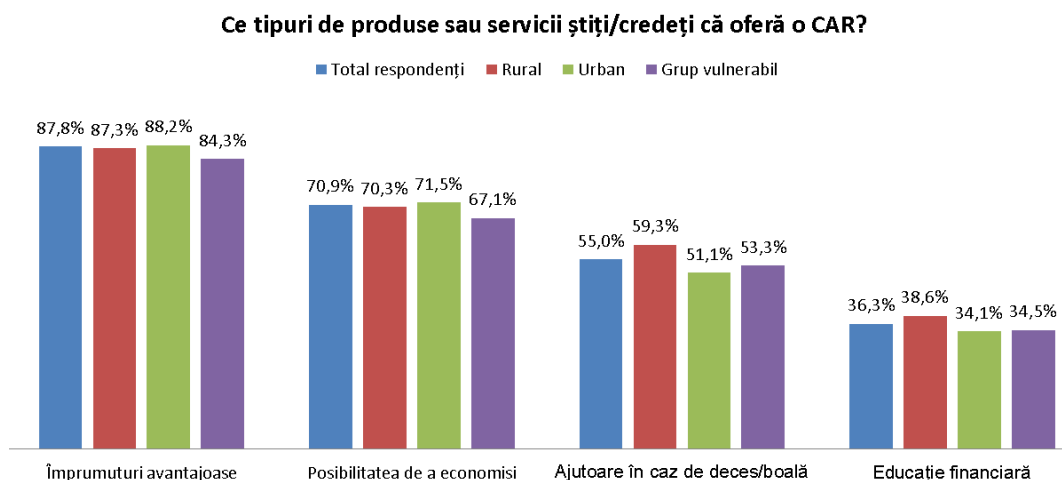
Surse de împrumut

IV. Cunoștințe cu privire la CAR și motivația de a deveni membru

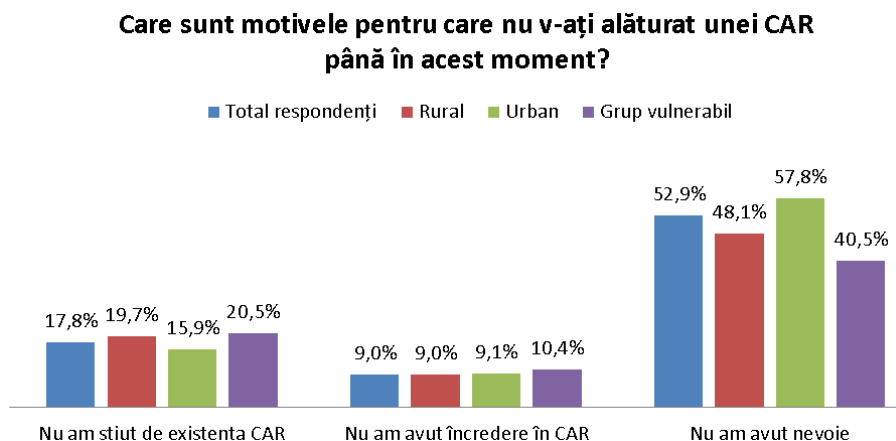
Ultima secțiune a chestionarului a vizat cunoștințele și așteptările potențialilor membri SESCAR cu privire la modul de funcționare și serviciile caselor de ajutor reciproc. Astfel, 89.2% dintre respondenți declară că știau de existența CARurilor în România (86.5% în mediul rural, 91.7% în mediul urban și 85.9% în rândul respondenților din grupurile vulnerabile). **70.6% dintre cei intervievați nu sunt membri într-o casă de ajutor reciproc.**

Detalierea serviciilor oferite de casele de ajutor reciproc a dus la o bună identificare a acestora, astfel că 87.8% dintre respondenți au identificat posibilitatea de a obține împrumuturi din partea CAR, 70.9% dintre respondenți au identificat posibilitatea de a economisi în cadrul unui CAR, 55% au identificat posibilitatea de a primi ajutoare în caz de deces sau boală, dar doar 36.3% dintre aceștia serviciile de educație financiară. Procentajele diferențiate pe medii de rezidență și apartenența la un grup vulnerabil păstrează în mare aceleași caracteristici, și pot fi observate în graficul de mai jos.

76.7% dintre persoanele interviuate (cu variații de 2-3 procente în funcție de mediul de rezidență sau apartenența la un grup vulnerabil) **s-au declarat interesate de a se alătura SESCARului nou înființat** în localitatea lor de rezidență sau în apropierea acesteia.

Motivul menționat de majoritatea respondenților (52.9%) care nu s-au alăturat unui CAR până în acest moment este acela că serviciile acestei instituții nu le-au fost necesare. Aceeași motivație este exprimată în procent majoritar de către respondenții și în funcție de mediul de rezidență: 48.1% în mediul rural, 57.8% în mediul urban și 40.5% respondenți din grupurile vulnerabile. Procentajele obținute în cazul altor motive prezentate (lipsa de încredere în CAR și faptul că nu au știut de existența acestei instituții) sunt prezentate comparativ în graficul de mai jos.

Principalele motive pentru care respondenții s-ar alătura unui CAR sunt posibilitatea de a primi împrumuturi (76.2%), și într-o măsură relativ apropiată posibilitatea de a obține o dobândă mai bună la împrumuturi (68.1%). Posibilitatea de a economisi în siguranță și obținerea unei dobânzi mai bune la economii este un bun motiv de a se alătura unui CAR pentru 67.1%, respectiv 58.7% dintre respondenți. Procentajele în funcție de mediul de rezidență al respondenților sau apartenența acestora la un grup vulnerabil nu prezintă variații semnificative față de procente generale.

Persoanele interesate de serviciile caselor de ajutor reciproc au declarat în cel mai mare procent, de 28.9%, că sunt dispuși să contribuie lunar la fondul social cu sume de maxim 10 lei. 27.4% ar contribui cu sume cuprinse între 11 și 20 de lei, și 25.1% dintre respondenți ar fi dispuși să depună lunar peste 40 de lei.

V. Concluzii și recomandări

Persoanele interesate de servicii CAR care au abordat aceste unități în zonele în care s-a derulat ancheta este următorul:

- Persoane cu un nivel de studii peste media națională – ponderea persoanelor cu studii superioare în rândul celor interesați de servicii CAR este peste media națională în 2011 de 16,4%.
- Accesul actual la servicii financiare al respondenților este de 62,7% puțin peste media națională de 60,4% (exclusiv institutii financiare care au conturi curente) conform Findex ??? de vazut datele noi cu cont – CAR nu inseamna cont
- Ele sunt într-o proporție mai mică împrumutate față de media națională – **36.6% dintre respondenți declară că au în acest moment un împrumut** sub media națională din Global Findex 2014 - de 45,7%. Putem spune că printre aceste persoane sunt multe care nu și-au găsit încă instituția financiară cu care doresc să colaboreze
- Persoanele interesate de CAR au un venit disponibil pentru economisire puțin sub media identificată de Global Findex 2014, ele adresându-se unor persoane cu venituri mai mici.
- Persoanele intervievate par să aibe un apetit crescut pentru economisire - 47.9% declarând că în ultimele 12 luni au economisit anumite sume de bani, mult peste media națională de 36,5% înregistrată de Global Findex 2014. Este interesat de constatat numărul mare de persoane interesate de CAR din rândul persoanelor care realizează venituri din alte surse decât salariile dat fiind că CAR s-au adresat în mod tradițional salariaților. Această tendință ar trebui urmărită în condițiile schimbării structurii pieței muncii din România și creșterii ponderii celor care realizează venituri independente.

Se constată o preferință a respondenților care au deja împrumuturi să apeleze la bănci în acest scop, într-o măsură mai mare decât la CAR - împrumut la bănci - 50.3%, casele de ajutor reciproc - 44%.

Se constată că serviciile CAR sunt insuficient cunoscute – aproximativ 20% dintre respondenți nu cunosc deloc structura și serviciile CAR, iar unele servicii (cele de economisire și ajutoarele în bani) sunt puțin cunoscute - 35% dintre respondenți nu cunosc posibilitatea de economisire prin intermediul CAR și 45% nu sunt la curent că acesta oferă și unele ajutoare financiare.

ANEXA 1 – Lista partenerilor și a localităților în care au fost aplicate chestionare

Cod Partener	Partener	Județ SESCAR	Localitate SESCAR	Nr. chestionare aplicate
P2	Uniunea Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc Arges	Arges	Pitesti	100
P3	Uniunea Teritoriala Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc Buzau	Buzau	Maracineni	100
P4	Uniunea Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc Dambovita	Dambovita	Voinesti	101
P5	Uniunea Teritoriala a Caselor de Ajutor Reciproc Hunedoara	Hunedoara	Hunedoara	100
P6	Uniunea Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariatilor Mures	Mures	Targu Mures	100
P7	Uniunea Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariatilor Dolj	Dolj	Pielesti	100
P8	Uniunea Teritoriaia Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariatilor Braila	Braila	Cazasu	100
P9	Uniunea Judeteana a Caselor de Ajutor Reciproc Valcea	Valcea	Rm. Valcea	109
P10	Casa de Ajutor Reciproc Alprom-I.F.N Pitesti	Arges	Stefanesti	100
P11	Casa de Ajutor Reciproc Silvapam-I.F.N Curtea de Arges	Arges	Corbeni	100
P12	Casa de Ajutor Reciproc Tractorul Brasov I.F.N	Brasov	Bod	115
P13	Casa de Ajutor Reciproc Invatamant Braila	Braila	Tufesti	100
P14	Casa de Ajutor Reciproc Municipiul Bucuresti	Bucuresti	Sector 5	100
P15	Casa de Ajutor Reciproc Solidaritatea Braila	Braila	Insuratei	99
P16	Casa de Ajutor Reciproc Invatamatnt Targoviste	Dambovita	Gaesti	115
P17	Casa de Ajutor Reciproc Judetean Targoviste	Dambovita	Titu	103
P18	Casa de Ajutor Reciproc Apcarom Buzau I.F.N.	Buzau	Buzau	100
P19	Casa de Ajutor Reciproc Unirea Deva I.F.N.	Alba	Sebes	100
P20	Casa de Ajutor Reciproc Zarand I.F.N. Brad	Arad	Tarnova	100
P21	Casa de Ajutor Reciproc Ulpia (fosta Hateg I.F.N.) Hateg	Timis	Timisoara	102
P22	Casa de Ajutor Reciproc Decebal I.F.N Deva	Timis	Recas	100
P23	Casa de Ajutor Reciproc Sanitar Ramnicu Valcea TEN	Valcea	Lenin Sud	116
P24	Casa de Ajutor Reciproc IFN C.F.R. Ramnicu Valcea	Valcea	Dragasani	100
P25	Casa de Ajutor Reciproc I.F.N Municipal Ramnicu Valcea	Valcea	Babeni	100
P26	Asociatia Casa de Ajutor Reciproc Invatamant Falticeni I.FN.	Suceava	Moldovita	100
P27	Casa de Ajutor Reciproc Solidaritatea I.F.N. Buhusi	Bacau	Racaciuni	41